

PANE SPOMEŇ SI NA MŇA, KEĎ PRÍDEŠ DO SVOJHO KRÁĽOVSTVA.

biblický komentár, Alberto Maggi OSM, zdroj: www.studibiblici.it, video príhovor v taliančine [TU](#)

Lk 23, 35b - 43

Poprední muži sa posmievali Ježišovi a vraveli: „Iných zachraňoval, nech zachráni aj seba, ak je Boží Mesiáš, ten vyvolenec.“ Aj vojaci sa mu posmievali. Chodili k nemu, podávali mu ocot a hovorili: „Zachráň sa, ak si židovský kráľ!“

Nad ním bol nápis: „Toto je židovský kráľ.“

A jeden zo zločincov, čo viseli na kríži, sa mu rúhal: „Nie si ty Mesiáš?! Zachráň seba i nás!“

Ale druhý ho zahriakol: „Ani ty sa nebojíš Boha, hoci si odsúdený na to isté? Lenže my spravodlivo, lebo dostávame, čo sme si skutkami zaslúžili. Ale on neurobil nič zlé.“

Potom povedal: „Ježišu, spomeň si na mňa, keď prídeš do svojho kráľovstva.“

On mu odpovedal: „Veru, hovorím ti: Dnes budeš so mnou v raji.“

Neexistujú situácie bez možností; prípady ktoré sa nedajú vyriešiť. Aj v okolnostiach ktoré sú pre človeka najzúfalejšie je vždy apoň nejaká nádej, je tu istota lásky toho Boha, ktorý ako píše sv. Pavol v liste Rimanom, všetkých uzavrel do neposlušnosti, aby preukázal svoje milosrdenstvo voči všetkým¹.

Podľa knihy Genezis bol vyhnaným človekom hriešnik, teda máme tu obraz Boha, ktorý trestá a karhá hriešnika. A predsa v Lukášovom evanjeliu prvá osoba, ktorá vojde do raja s Ježišom bude jeden anonymný lotor, zbojník. Od tohto momentu dvere raja, teda spásy, budú otvorené pre všetkých, ktorí uznajú Ježiša za kráľa, teda toho, kto sa o nich postará, bez ohľadu na ich minulosť. A aj pre tých, ktorí prídu v poslednej minúte.

Prečo? Ježiš, ako to potvrdil on sám, prišiel hľadať a zachrániť to, čo bolo stratené². A evanjelista Lukáš to jasne ukazuje od začiatku až do konca svojho evanjelia. Na začiatku keď pastieri – ktorí boli považovaní za hriešnikov a ktorí sa báli Božieho trestu a pokarhania – sú obkolesení nie Božím hnevom, ktorý by ich obrátil na popol, ale Božou slávou, Božím svetlom a počujú anjelský chór, ktorý oznamuje: *“Pokoj na zemi ľuďom, ktorých on miluje³”*. Božia láska pre celé ľudské pokolenie. Až do posledných stránok evanjelia Ježiš uisťuje zločincov, ukrižovaných spolu s ním, že vôjde do nebeského kráľovstva bez toho, aby ho žiadali o aj tú najmenšiu lútosť nad hriechmi; bez toho, aby ho žiadali o obrátenie; bez toho, aby mu povedal, že na nejaký čas pôjde do očistca – vraví: *“Dnes budeš so mnou v nebi”*.

Prvotná cirkev mala problém s touto staťou bezpodmienečnej lásky, pretože bola v kontraste s jeho prísnosťou. Snažila sa to aspoň čiastočne zakryť. A tak poslanstvo anjelov pre pastierov *“Pokoj na zemi ľuďom, ktorých on miluje”*, poslanstvo bezpodmienečnej lásky pre všetkých, bolo zmenené na: *“A na zemi pokoj ľuďom dobrej vôle”*. Kategória daru vyjadrená evanjelistom bola hneď zmenená na kategóriu zásluh, tých zásluh, ktoré Ježiš prišiel zrušiť.

Dobrá zvesť je táto: Ježiš predstavuje Otca, ktorý je zhovievavý k nevďačníkom a ničomníkom; jeho láska sa dáva nie pre zásluhy ľudí, ale pre ich potreby; nie pre ich čnosti, ale pre to, čo skutočne potrebujú. Toto bolo

¹ Rim 11, 32 „Boh totiž všetkých uzavrel do nevery, aby sa nad všetkými zmiloval.“

² Mt 18, 11; Lk 19, 10

³ Lk 2, 14

však neprijateľné pre prvotnú cirkev a tak výraz: *“Pokoj na zemi ľuďom, ktorých on miluje”*, zmenili na *“A na zemi pokoj ľuďom dobrej vôle”* teda tým, ktorí si to zaslúžia.

A aj záverečná stať – tá, v ktorej Ježiš uisťuje zločinca, že bude mať miesto v nebi – im neschádzala dole krkom. Snažili sa preto trochu pozmeniť tento obraz a vytvorili postavu dobrého lotra, avšak v tomto evanjeliovom úryvku sa nehovorí nič o добрôte zločinca. Vymysleli teda meno Dismas a urobili z neho svätca. Svätý Dismas a dokonca našli aj deň na jeho oslavu: 25. marec, slávnosť svätého Dizmu (v tento deň sa slávi Zvestovanie Pána) ochrancu zločincov – ktorí dúfajme že sa kajajú – zomrelých a hrobárov.

V tejto nádhernej Lukášovej stati, kde evanjelista neopisuje Ježišovo zlyhanie, krach pribitého človeka na kríži, ale víťazstvo lásky – sú proti Ježišovi všetci. Je proti nemu ľud, poprední muži, vojaci a dokonca aj jeden zo zločincov, ktorého s ním ukrižovali. To, čo spája všetky tieto postavy je opätovné pokušenie diabla na púšti. Diabol povedal Ježišovi na púšti: *“Ak si Syn Boží použi svoju moc pre svoj prospech.”*⁴ Ježiš to rázne odmietol a diabol mu na to odpovedal, že sa vráti v príhodnú chvíľu v správnom čase. A hľa tu je. Ježiš je slabý, ukrižovaný a všetci sú proti nemu. Je proti nemu ľud, vodcovia, ktorí sa mu dokonca vysmievajú, sú proti nemu vojaci, ktorí ním pohŕdajú má proti sebe aj zločincov a všetci títo vravia: ***“Záchrán sám seba.”***

Nepochopili, že Ježiš neprišiel zachrániť seba samého, ale druhých. Pri tomto všetkom osoba, ktorá je považovaná za najvzdialenejšiu od Boha, hriešnik, bandita, zločinec, ukrižovaný s ním, sa obráti k Ježišovi a povie – s vierou bezpochyby netrpiacou na ohľady – ***Ježiš spomeň si na mňa keď prídeš do svojho kráľovstva.***

Osoba, ktorá bola považovaná za najvzdialenejšiu od Boha, vylúčená Bohom, osoba, ktorá mala byť potrestaná Bohom vidí v Ježišovi nádej aj pre seba samú. Ale neodvažuje sa zájsť príďaleko, žiada iba, aby si na neho spomenul. Ale Ježiš prekračuje ľudské očakávania, túžby, nádeje a dáva omnoho viac. Ježiš odpovedá: ***Hovorím ti, ešte dnes budeš so mnou v raji.***

Ježiš si nespomína na tohto zločinca keď bude vo svojom kráľovstve, ale mu zaručuje, že ešte ten istý deň bude s ním v raji. A to je jediný krát čo z Ježišových úst vyšlo slovo **raj**. Keď hovorí o večnom živote používa iné výrazy. Ale tento raz je to ako kontrast voči teológii vyjadrenej v knihe Genezis, kde Boh trestá človeka hiešnika a vyháňa ho **z raja**. S Ježišom sa deje niečo úplne opačné: hriešnik vchádza s ním do raja.

Prečo? Pretože Lukášova teológia je vyjadrením dobrej zvesti o Ježišovi: Boh nehľadá na zásluhy ľudí, ale pozerá sa na ich potreby, nie na ich čnosti, ale to, čo skutočne potrebujú. Ježiš prišiel hľadať a spasiť tých, ktorí boli stratení. Neexistujú nemožné veci, beznádejné prípady ale spása pre všetkých, ktorí uznávajú Ježiša ako svojho osloboditeľa a kráľa.

Preklad: Mikuláš Kováč

Poznámky pod čiarou: tím ZAOSTRI / DC

---

⁴ Mt 4, 3-6